
Wielka Emigracja we Francji : lista byłych powstańców listopadowych z północnego Mazowsza (dawne woj. płockie), studentów wyższych uczelni francuskich w latach 1832-1848

Bieżunskie Zeszyty Historyczne 27, 23-32

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WIELKA EMIGRACJA WE FRANCJI

LISTA BYŁYCH POWSTAŃCÓW LISTOPADOWYCH Z PÓŁNOCNEGO MAZOWSZA (DAWNE WOJ. PŁOCKIE), STUDENTÓW WYŻSZYCH UCZELNI FRANCUSKICH W LATACH 1832-1848

Listę sporządzono na podstawie opracowania Barbary Konarskiej «Polskie drogi emigracyjne. Emigranci polscy na studiach we Francji 1832-1848» Warszawa 1989. Autorka opierała się na danych zaczerpniętych z francuskich państwowych i prywatnych zasobów archiwalnych, z zasobów Biblioteki Polskiej w Paryżu, z prywatnych archiwów emigracyjnych.

Nazwy powiatów podano wg aktualnego podziału administracyjnego.

Powiat sierpecki

Smoleński (Smoliński) Hipolit, prawnik

Urodzony w 1807 r. w miejscowości Młotkowo, pochodzenia szlacheckiego.

W powstaniu – porucznik 13 pułku ułanów

Studia – prawo na Uniwersytecie Warszawskim w 1827 r. – doktorat w Tuluzie w 1839 r.

Pracował jako adwokat przy sędzię apelacyjnym w Tuluzie.

Zmarł w 1852 r. w Paryżu.

Smoleński (Smoliński) Michał, lekarz.

Brat Hipolita, urodzony 1812 r. w m. Młotkowo.

W powstaniu – podporucznik 9 pułku piechoty liniowej.

Studia – medycyna w Montpellier od 1833 r. – dyplom w 1839 r.

Pracował jako lekarz w szpitalu w Avignon.

Powiat płoński

Tillinger (Tyllinger) Ferdynand, konduktor dróg i mostów.

Urodzony 1814 r. w m. Gumino.
W powstaniu – podoficer artylerii.
Studia – wydział nauk ścisłych w Paryżu.
Pracował w Paryżu od 1839 r. w Korpusie Dróg i Mostów.
Obywatelstwo francuskie – od 1849 r.
Ożeniony z Francuzką.

Żmijewski Leon, lekarz.
Urodzony 1810 r. w m. Goszczyce.
W powstaniu – chorąży.
Studia w Poitiers, w Montpellier od 1836 r.
Dyplom lekarza – 1839 r.
Zmarł w Monquis, departament Var.

Dybowski Aleksander Napoleon, nauczyciel.
Urodzony 1811 r. w m. Dębni (na granicy powiatu płońskiego i nowodworskiego), pochodzenia szlacheckiego.
W powstaniu – podporucznik Jazdy Płockiej.
Studia – prawo na UW.
Działacz emigracyjny: udział w wyprawie frankfurckiej i sabaudzkiej, w 1848 r. aresztowany w Galicji.
Należał do Młodej Polski, Zjednoczenia i Towarzystwa Demokratycznego Polskiego.
Okresowo przebywał w Anglii.
We Francji mieszkał w Poitiers, Angouleme, Paryżu.
Nauczyciel języka niemieckiego i angielskiego.
Zmarł w 1862 r. w Paryżu.

Powiat ostrołęcki

Choromański Tomasz Wiktor, konduktor dróg i mostów.
Urodzony 1804 r. w m. Choromany, pochodzenia szlacheckiego.
W powstaniu – major.
Studia – wydział budownictwa i miernictwa UW.
Pracował w dep. Gironde.
W 1857 r. zgłosił się na powrót do kraju.
Żonaty, w 1848 r. otrzymał obywatelstwo francuskie.

Tyszka Wiktor

Urodzony 1811 r. w m. Mieczki, pochodzenia szlacheckiego.

W powstaniu – podporucznik 17 pułku piechoty liniowej.

Studia – prawo na UW i w Dijon.

Udział w wyprawie Hufca Świętego.

Przebywał w Szwajcarii, Anglii i od 1836 r. Belgii, gdzie był handlowcem; zdobył duży majątek.

Czołowy działacz Zjednoczenia.

Zmarł tragicznie w 1854 r. w Aix-la-Chapelle.

Dylewski Leon

Urodzony 1808 r. w m. Przysań.

W powstaniu – podporucznik.

Studia – od 1836 r. medycyna w Montpellier.

Zmarł w 1840 r. w Montpellier.

Gąsiorowski Andrzej, konduktor dróg i mostów.

Urodzony 1803 r. w m. Łączki.

W powstaniu – porucznik 4 pułku piechoty liniowej.

Studia – od 1815 r. w szkole wojskowej i we wojsku, matematyka we Francji (1846) r.

Pracował przy budowie dróg i mostów.

Zmarł w 1877 r. w Paryżu.

Powiat pułtuski

Cygański Szymon Marcin, konduktor dróg i mostów.

Urodzony 1806 r. w m. Cygany, pochodzenia szlacheckiego.

W powstaniu – podporucznik 20 pułku piechoty liniowej.

Studia – budownictwo i miernictwo w Warszawie, Szkoła Dróg i Mostów w Paryżu.

W 1857 r. powrócił do kraju i osiadł na majątku.

Lasocki Ludwik, konduktor dróg i mostów.

Urodzony 1806 r. w m. Byszewo, pochodzenia szlacheckiego.

W powstaniu – porucznik 13 pułku ułanów.

Studia – ukończone prawo w 1829 r. na UW.

Pracował w Alès przy budowie kolei.
Powrócił do kraju, pracował przy budowie warszawskiej kolei.
Zginął w Powstaniu Styczniowym w 1863 r. pod Łączką.

Laskowski Łukasz

Urodzony (?), pochodził z Pułtusza, gdzie zdał maturę.
W powstaniu – podporucznik 1 pułku strzelców pieszych.
Studia – medycyna w Paryżu.
Zmarł w 1852 r. w Paryżu.

Szymański (Szymoński) Kazimierz, agronom.

Urodzony 1810 r. w m. Pułtusk.
W powstaniu – podporucznik 6 pułku piechoty liniowej.
Studia – szkoła rolnicza w Grignon.
Wyjechał na Śląsk i zajmował się produkcją cukru.
Zmarł w 1891 r. w Nîmes.

Kwiatkowski Teofil Antoni, malarz.

Urodzony 1809 r. w m. Pułtusk, pochodzenia szlacheckiego.
W powstaniu – podporucznik 4 pułku piechoty liniowej.
Studia – wydział sztuk pięknych na UW, w Paryżu studia malarskie.
Zmarł w 1891 r. w Avallon, dep. Yonne.

Powiat żuromiński

Chamski Aleksander, prawnik.

Urodzony 1810 r. w m. Radzanów (na granicy pow. żuromińskiego i mławskiego),
pochodzenia szlacheckiego.
W powstaniu – podporucznik artylerii.
Studia – prawo we Wilnie i we Francji w Aix-en-Provence.
Dyplom otrzymał w 1838 r. Pracował jako adwokat w Marsylii.
Obywatelstwo francuskie – od 1852 r.
Ożeniony z Francuzką ze starej rodziny prowansalskiej.
Zmarł w 1890 r.

Chamski Konstanty, prawnik.

Brat Aleksandra, urodzony 1813 r. w m. Poniatowo.

W powstaniu – podporucznik 4 kompanii artylerii konnej.

Studia – prawo w Wilnie (?) i we Francji w Aix-en-Provence.

Dyplom otrzymał w 1836 r.

Pracował w Marsylii jako adwokat, potem jako urzędnik w prefekturze

Obywatelstwo francuskie – od 1853 r.

Ożeniony z Francuzką – zamieszkał w Ribaute-les Tavernnes w dep. Gard.

Uwaga: Kuzyn Aleksandra i Konstantego, Tadeusz Chamski, urodzony na Litwie, zawodowy wojskowy, służył w powstaniu w 4 p.p.l. Na emigracji osiadł i pracował w Saint-Malo w Bretanii. Napisał pamiętnik „Opis krótki lat upłynionych” był autorem «Janaidy», wierszowanego opisu Powstania Listopadowego.

Skupinski Marcin

Urodzony 1807 r. w m. Wieluń.

W powstaniu – podporucznik 13 pułku piechoty liniowej.

Studia – prawo na UW, od 1832 r. prawo w Dijon, w latach 1838-1840 w Tuluzie.

Ożeniony z Francuzką.

Zmarł na gruźlicę w 1840 r. w Tuluzie.

Głębocki Marian

Urodzony 1810 r. w m. Okalewo (na granicy powiatów plockiego i żuromińskiego), pochodzenia szlacheckiego

W powstaniu – porucznik artylerii

Studia – w 1836 r. na politechnice paryskiej, od 1837 w Szkole Górniczej,

W latach 1844-48 na medycynie w Paryżu.

Zmarł w 1894 r. w Paryżu.

Powiat ciechanowski

Borski Józef, aptekarz.

Urodzony 1810 r. w m. Nowa Wieś (na granicy powiatów ciechanowskiego, plockiego i sierpeckiego).

W powstaniu – podporucznik.

Studia – nauki ścisłe, w Montpellier farmacja.
Dyplom otrzymał w 1845 r.
Pracował w departamencie Cantal w m. Saint-Flour.
Zmarł po 1874 r.

Kijewski Alfons, lekarz.

Urodzony 1816 r. w m. Sulerzyż.
Studia – medycyna w Montpellier, dyplom otrzymał w 1853 r.
Pracował w departamencie Gard.
Zmarł w 1880 r. w Nîmes.

Giewartowski Leopold, lekarz.

Urodzony 1810 r. w m. Szulmierz, pochodzenia szlacheckiego.
W powstaniu – chorąży 6 pułku ułanów.
Studia – od 1840 r. medycyna w Poitiers, w latach 1841-1843 w Montpellier.
Dyplom otrzymał w 1843 r.
Pracował w departamencie Vienne.
Zmarł po 1874 r.

Duński Edward, ksiądz, zmartwychwstaniec.

Urodzony 1810 r. w m. Ciechanów, pochodzenia mieszczańskiego.
W powstaniu – podporucznik 9 pułku piechoty liniowej.
Studia teologiczne – we Francji w latach 1836-1837, od 1838 r. w Rzymie.
Święcenia kapłańskie w 1842 r.
Od 1849 r. był pod wpływem Towiańskiego.

Powiat płocki

Tański Józef, dziennikarz.

Urodzony 1806 r. w m. Kamion, pochodzenia szlacheckiego.
W powstaniu – kapitan 14 pułku piechoty liniowej.
Studia – w 1832 r. Szkoła Sztabu Generalnego w Paryżu.
Był w Legii Cudzoziemskiej w Algierii i Hiszpanii.
Zaprzyjaźniony z Aleksandrem Walewskim, wszedł do elity francuskiego dziennikarstwa.

Długoletni sprawozdawca parlamentarny, redaktor w 3 francuskich dziennikach.

Kierował biurem informacyjnym w czasie wojny krymskiej.

Autor pamiętnika „Wspomnienia z wygnania”, Kraków 1881 r.

Lisicki Stanisław, lekarz.

Urodzony 1811 r. w m. Ślepkowo.

Studia – od 1835 r. medycyna w Paryżu, dyplom w 1848 r.

Pracował w departamencie Aisne.

W 1858 r. wrócił do kraju.

Powiat mławski

Mazowiecki Leonard

Urodzony 1814 r. w m. Strzegowo (na granicy powiatów ciechanowskiego, mławskiego i żuromińskiego).

W powstaniu – podporucznik kawalerii.

Studia – szkoła medyczna w Poitiers.

Zmarł w 1883 r. w Poitiers.

Zieliński Jan, agronom.

Urodzony 1806 r. w m. Krzynowłoga (na granicy powiatu mławskiego i przasnyskiego).

W powstaniu – kapitan 19 pułku grenadierów.

Studia – szkoła rolnicza w Grignon ukończona z odznaczeniem.

Mianowany dyrektorem szkoły rolniczej w La Corée, departament Loire.

Od 1858 r. – inspektor w Ministerstwie Rolnictwa.

Mieszkał kolejno w: Bergerac, La Rochelle, Auch, Lyon.

Zmarł w 1887 r. w Lyonie.

Urodzeni w północnej części dawnego woj. płockiego w miejscowościach o nieokreślonym położeniu

Gucki Leopold, pracownik administracji, dróg i mostów.

Urodzony 1811 r. w m. Góra.

W powstaniu – podporucznik.

Student UW – sekretarz Ministerstwa Wojny Królestwa Polskiego.
Studiował na wydziale nauk ścisłych w Dijon.
Po egzaminie pracował w nadzorze dróg w departamencie Loire, potem w Nantes.
Brał udział w wyprawie frankfurckiej (1833 r.).
Udał się do Krakowa (1848 r.) jako wysłannik TDP.
Oznaczony Legią Honorową.
Zmarł w 1888 r. w Nant.

Zaborski (Zaborowski) Jan Nepomucen, prawnik.
Urodzony 1808 r. w m. Nowa Wieś (Płockie).
W powstaniu – podporucznik w 1 pułku artylerii pieszej.
Studia – prawo na UW, od 1833 w Aix-en-Provence.
Dyplom – w 1836 r.
Pracował jako adwokat w Marsylii.
Zmarł w 1848 r. w Marsylii.

Mieszkowski Jan

Urodzony 1811 r. we wsi Mieszki (na granicy powiatów pułtuskiego i ciechanowskiego).
W powstaniu- chorąży.
Studia – student UW, od 1838 r. prawo w Poitiers.
Licencja prawnika od 1841 r.
Pracował w domu handlowym.

Przyborowski Ignacy

Urodzony 1814 r. w m. Zator (Płockie).
W powstaniu – podoficer 8 pułku piechoty liniowej.
Studiował matematykę u Noszewskiego.
Mieszkał w Bordeaux.

Godlewski Stanisław, lekarz.

Urodzony 1807 r. w m. Godlewo-Olszewo (Płockie), pochodzenie szlacheckie.
W powstaniu – podporucznik 6. pułku strzelców pieszych.
Studia – matematyka na UW, medycyna od 1834 r. w Montpellier.
Dyplom – 1837 r.

Pracował w departamencie Vaucluse w m. Sorgues.
Obywatelstwo francuskie – od 1848 r.
Żonaty z Francuzką.
Zmarł ok. 1874 r. w Sorgues.

Godlewski Władysław (Stanisław), ksiądz-zmartwychwstaniec.
Urodzony 1804 r. w m. Olszewo, pochodzenie szlacheckie.
W powstaniu – Akademicka Gwardia Honorowa, artyleria.
Studia – nowicjat u pijarów w Łukowie, w Belgii w Louvin teologia,
sanskryt w Strasburgu.
We Francji od 1846 r.
Zmarł w 1867 r. w Paryżu.

Godlewski Julian (Leon ?), konduktor dróg i mostów.
Urodzony 1811 r. w m. Wola Rokicka (Mazowsze).
W powstaniu – porucznik 1 pułku strzelców pieszych.
Pracował w departamencie Dordogne i w Algierii.
Obywatelstwo francuskie – od 1850 r.

Godlewski Ludwik, felczer.
Pochodził z Mazowsza (Wola Rokicka?).
W powstaniu – podporucznik w 2. pułku Mazurów.
Studia – szkoła medyczna w Bordeaux

Uwaga: Godlewski Julian, Ludwik, Stanisław, Władysław i Michał (lekarz, urodzony na Wileńszczyźnie w 1808 r., również powstaniec osiadły we Francji) byli kuzynami.

Swieszewski Karol, nauczyciel matematyki.
Urodzony 1812 r. w m. Lipiny (Mazowsze).
W powstaniu –oficer 13 pułku piechoty liniowej.
Studia – szkoła Kadetów w Kaliszu, nauki ścisłe w Tuluzie.
Dyplom licencjata nauk matematycznych – Bordeaux 1841 r.
Uczył w kolegiach: Billon, Revel, Niort.
Ożeniony z Francuzką.

Lewandowski Kazimierz, chemik.

Urodzony 1810 r. w m. Kałużyn (pow. ostrołęcki?).

W powstaniu – podoficer 1 pułku ułanów.

Studia – administracja i fizyka na UW, chemia w Cean, w Strasburgu
chemia i farmacja w latach 1836-1838.

W 1848 r. wrócił do Krakowa.

Łempicki (Łępicki) Napoleon Wojciech, prawnik.

Urodzony 1807 r. w m. Szczawin (Mazowsze), pochodzenia szlacheckiego

W powstaniu – porucznik Jazdy Płockiej.

Studia – prawo i administracja na UW, prawo w Aix-en-Provence.

Dyplom w 1838 r.

Dyrektor Towarzystwa Credit Foncier.

Zmarł w 1884 r. w Paryżu.

Kownacki Stefan

Urodzony 1813 r. w m. Jeżewo (Płockie).

W powstaniu – podporucznik 4 pułku strzelców pieszych.

Studia – od 1837 r. weterynaria w Tuluzie.

Pracował w Urzędzie Miejskim w Tuluzie.

Zmarł po 1886 r.

Dzięgielewski Jan

Urodzony 1807 r. w m. Grabowo (Płockie), pochodzenia szlacheckiego.

W powstaniu – porucznik 5 pułku strzelców pieszych.

Studia – prawo na UW, w Poitiers od w latach 1834-1835.

Zmarł w 1838 r. w Poitiers.